

A lap szellemi részére vonatkozó minden közlemény Margitai József szerkesztő nevére küldendő.

Kiadóhivatal:
Fischel Fülöp könyvkereskedése.
Ide küldendő az előfizetési díjak nyitlerték és hirdetések.

Hirdetések jutányosan számíttatnak.

MURAKÖZ

magyar és horvát nyelven megjelenő társadalmi, ismeretterjesztő és szépirodalmi hetilap.

Megjelenik hetenkint egyszer: vasárnap.

Előfizetési árak:
Egész évre 8 kor.
Fél évre 4 kor.
Negyed évre 2 kor.
Egyes szám ára 20 fil.

Hirdetések elfogadtatnak:
Budapest: Goldberger A. V. és Eckstein B. hird. irod. Bécsben: Schalek H., Dukas M., Oppelk A. «Altalanos Tudósító» hirdetési osztálya Budapest.

Nyitlerté petítóra 20 fill.

A »Csáktornyai Takarékpénztár«, »Muraközi Takarékpénztár«, »Csáktornya Vidéki Takarékpénztár« s a t. hivatalos közlönye

Korunk jelleméhez.

A mai világ, mert nem hisz többé az Istenben, elvesztette minden reményét a túlvilági élet iránt.

Minden megindulás nélkül, mondja paraszt és ur egyaránt: az étellel vége szakad mindennek; reánk a sürgődőben az örökös megsemmisülés sötét örvénye vár.

A mint gondolkoznak, úgy is éreznek; a mint éreznek, úgy is cselekszenek. Azért hangzik az egész világban hegyen-völgyön a heje-huja, a dinom-dánom; azért van az a sok lopás, csalás, uzsora, sikkasztás, törvénytelenkedés.

Ha nincs Isten, nincs az erénynek a becsületnek jutalma, mindenki arra törekszik, hogy zavartalan boldogságot, biztos megélhetést biztosítson magának. Az eszközök lehetnek bárminők, mert egy sem kerül az többé a másvilágon bírálattól alá.

Egy pár évtizeddel előbb a felsőbb osztályokban dulta fel a lélek nyugalmát e veszedelmes tanítás, ma már rohamosan hódít az alsóbb osztályokban is. Körültekintően gondoskodtak erről a vallástalan irányú lapok; az erkölcsstelen irodalmi termékek; — a gombamódra megszorodott korcsmák. Az örök visszafizetés napja tehát az alsóbb osztályok szeméi elől is a horizont alá bukott; felkelt helyébe a kaján irigység, melylyel a szegény munkás, a nyomorult napszámos a gazdagabbak ragyogó ruháit és drága fogatait szemléli.

Nekik is joguk van az élethez és kenyelmeihez, mert hisz ez a világ az élet-cél; a másvilágról szóló hitágazat csak dajka mese. Erre tanították meg őket a vallástalan proféták, ezt hirdetik az újságok, ezt mesélgetik a korcsmában.

Ne csodálkozzunk azért, ha az alsóbb osztály állapotával elégedetlen. És ez nem mulékony jelenség, ez már beleette magát a társadalom testébe, ki sem vágthatjuk, mert felfordul vele maga a társadalom, rohamában meg se állíthatjuk, mert miután a vallás-erkölcsi alapot megtagadtuk, nincs hozzá elegendő erőnk Irányíthatjuk csupán, mert meg nem késő, még a mozgalom irányát megváltoztathatjuk, visszatérheljük az elégedetlenkedő tömeget a hithez, felébreszthetjük még bennük a reményt és szeretetet.

Ezen fordul meg minden.

De hogy megforduljon, az igazi értelmiségnek kezét kézbe téve, vállat vállhozva dolgozni kell, hogy a hit minden téren előmozdítható legyen.

A szegény- és munkásosztály sorsának javítására egytelek alakultak; kenyeret osztogatnak télviz idején az emberséges emberek; a szegény- és munkásosztály nyugdíjáról tanácskoznak a kormány férfiak, mert

belátják, hogy a munkaképtelen, előregedett, vagy nyomorulttá vált szegény- és munkásnak éppen úgy joga van az állam segélyét igénybe venni, mint bármely magasrangú hivatalnoknak.

Gyárakat építenek hogy a munkáskezeket foglalkoztassák.

Ezek azonban nem orvosolják meg bajukat. Tiszta vallás, hit kell a népeknek.

Elvették az alsóbb osztálytól a vallást, elégedetlenségét a társadalom jóakarata meg nem szüntetheti többé. Pillanatra elodázhatalja az erőszakos forrongást, de gyökeres javulásról szó sem lehet.

Volt alkalmam hivatást, kik nagyrészen szegények és munkások, családi tűzhelyüknél felkeresni. A látottak szomorú emlékembe visszaidézték a rabszolgaság korát. Láttam családatyát, ki kora reggel elhagyta a családi otthont, hogy napestig hordja köveket egy pár korona napibéért. Láttam azonban azt is, hogy megbetegednie és rossz időnek lenni nem szabad, mert akkor éhenvesz a család. Láttam a családatyát lötni futni, hogy valami eladni valót összevárosolhasson és a fővárosba szállíthassa, a hol portékájával a családi hűség is eladó. A gyermekek az ilyen családban úgy nőnek fel, mint a vadon bozótja. Nincs egyéb-ként az iparos- és hivatalnoki osztálynál sem.

A világ kedélye beteg; veszedelmes kör gombái emésztek életerejét. Körül állják az embereségek emberek, de csak kuruzslóknak bizonyulnak, nem akarván vagy nem tudván felismerni a betegség valódi okát.

Tapogatóznak, recepteket írnak, be is adják a nehéz betegeknek, de a kór alább-hagyoni nem akar, sőt az élő láz napról-napra magasabb fokra hajt.

Tudom, nagyon sötét kép ez, de természet után van ez megfestve, igazi színekkel, élethűen.

Cselkó József.

KÜLÖNFÉLEK.

— **Kérelem.** Lapunk f. hó 6-ával a XIX. évfolyam harmadik negyedébe lépett; ez alkalommal tisztelettel kerjük azon t. előfizetőinket, kiknek előfizetésük lejárt, azt megújítani, a kik pedig előfizetési díjjal hátralékban vannak, azt mielőbb beküldeni sziveskedjenek, nehogy a lap szétküldésében fenakadás történjék.

Tisztelettel

a kiadóhivatal.

— **Hivatali vizsgálat.** Toth László nagykánizsai kir. törvényszéki elnök e hó 9-én s következő napján teljesítette a csáktornyai kir. járásbíróvágnál rendes hivatalos vizsgálatát. Ő Nagysága e hó 13-án távozt el Csáktornyaról.

— **Ujmise Légradon.** Lélekemelő magasztos ünnepségnek volt színpontja f. hó 6-án Légrad, alsó-muraközi község E napon ugyanis mutatta be a Mindenhatóknak Máty Antal, a pécsi egyházmegye-nek újonnan felszentelt papja, zsengejét, az első szentmisét. Ritka ünnep volt ez Légradon, mert még a felőreg generáció sem emlékszik Légradon ujmisére. A muraközi nép, a mely vallásosságáról amugy is híres, az ujmisét korszakalkotó eseménynek tartja. Nem is ülnek meg primiciát sehol sem talán oly fényvel, pompával, mint éppen Muraközben. Légradon is már első nap, szombaton nagyban készülődtek az ünnepélyre. Ez nap este máris ágyúlóvészhez hasonló mozsárdurrogatással üdvözölték az ünnepelő ujmisét. Másnap korán reggel a falu apraja-nagyja már talpon volt gyülekezőn a templom előtti térré. A nép száma folyton nőtt, míg végre 9 óra tájban beláthatatlan sokaság tenger töltötte el a nagy főtérrel és utcákkal. 9 és fél órakor az apácák zárdájából végre megindult a körmenet a főtéren át a templomba. A menet a díszes assistencián, hivatalos személyzet, rokonságon kívül számos kiskiszerorus leány tarkította. Az impozáns menet harangzúgás közt vonult be a plébánia templomba. Az ujmisét egyházi ténykedésében segítettek: Fábrián Gyula helybeli plébános, mint

manuductor, Habus Mihály perlaki s. lel-kész és hitoktató, mint primiciái szónok, Hoffer Gergely és Percics Ferencz IV. éves theologusok, mint szer- és alszerpapok, Andr-rasek József piarista, Gasparics György világi növendékpapok, mint thurifer és ceremoniarus, több alsórendű segédkező s a környékbeli papok rochettumban. A szent misét »Veni Sancte« előzte meg. E helyen különösen ki kell emelnünk Habus Mihály remek kidolgozása, tartalomdus s kenetteljes magyar nyelvű szónoki beszédét, mely Evangeliom után vette kezdetét. Kitűnő nyelvezettel esztelte a pap hármias hivatalát vonatkozással az ünnepelt ujmisésre, előadván neki a papi állás nehéz munkáját, rámutatván a papi hivatal görögnyűs útjaira, de egyszersmind bátorítá őt a megváltó szavaival: »Én veletek maradok a világ végezetéig.« A szent beszéd úgy az intelligenciánál, mint a köznépnél számos örömkönyvet fakasztott. Mi csak gratulálhatunk a boldog primiciánsnak, hogy szónokát oly kitűnően választotta meg. Predikáció után a czelebráns a szt. misét folytatta és végén ünnepélyes »Te Deum«-mal befejezte. Következett az áldásosztás, a melyben először az assistencia, utána a primiciáns édesanyja, rokonsága s végül a nép-részesült. Dicséret illeti Máty Antal sógorát, a vizvári kántort, Lengyel Gézá, a ki ögyes, szabatos és szakavatott orgonálással

nagyan emelte az ünnepély fényét Délután ünnepélyes Vesperás volt nagy segédlettel. Míse után volt az általános találkozó a primiciáns és édesanyjának vendégszerető asztalánál vagy 70 vendég számára; Az első pohárköszöntőt Fábrián Gyula plebánus mondta az ünnepeltre, a kinek arca csak úgy sugárzott a boldogságtól. A másodiklat Habus Mihály szónok mondotta ugyanarra és édesanyjára. A harmadikat Haller Jenő, egyetemi hallgató mondotta. E három felköszöntő a szünni nem akaró toasztoztok egymásutánját nyitotta meg változó ékesszólással. A vendégség majdnem éjfélig tartott el, a mikor is a vendégköszorú oszladozni kezdett, felejthetetlen emléket vívén magával mindenki. A légrádi nép öröme háttartalan volt, a melyet kifejezésre juttatott a muraközi népdal ismeretes refrainjével: »Niti ga je bilo (nove meše), niti ga pak bude.«

Üdvözlő táviratot küldtek két volt tanárunk u. m. Ujváry Mihálynak, ki jelenleg a székeslyer kereszturi áll tanítóképző igazgatója és Belányi Tivadar, a pozsonyi tanító-népképző rendes tanárának.

— **Halálozás.** Rojcsék István, Csáktornya nagyközség adóügyi jegyzője f. hó 14-én hosszas szenvedés után életének 46-évében elhunyt. Temetése 15-én délután volt nagy részvét mellett. Koporsójára a csáktornyai járás jegyzői kara gyönyörű koszorút tett s a temetésen testületileg vett részt. Áldás és béke hamvaira!

— **Uj mintagazdaság.** A földmivélségi miniszter Muraköz Tündérlak községének határában Szobocsán János birtokának népies mintagazdasággá alakítását engedélyezte s annak közvetlen felügyeletével Vlastics György ujudvari uradalmi ispánt bízta meg.

— **Iskola építés.** A helybeli m. kir. állami elemi népiskola felépítésének munkálatait Salon Péter csáktornyai lakos, építész kapta meg, a ki az előirányzott összegből 62%-ot engedett. Az építkezés alapzatának kifizetését Lányi Kálmán kir. főmérnök vezetésével folyó hó 14-én ejtette meg az építészeti bizottság. Az alapozási munkálatok azóta már serényen folynak. Az új iskolaépület, — melyben 8 tanterem, 1 izr. hitoktató osztály, igazgató-tanítói, iskolaszolgái lakás, 2 tanácsterem, 1 muzeum és szertár, 1 iroda, 1 könyvtár és a szükséges pinczehelyiségek lesznek, — a szerződés értelmében f. évi október hó 15-éig meg tétő alá kerül. Átadása jövő év aug. hó 1-én történik meg, úgy, hogy még aug. hó folyamán az intézet beköltözik végleges otthonába. Az új iskolaépület oly terv alapján készül, mely a modern paedagogia és higiénia követelményeinek minden tekintetben megfelelő s városunk ismét egy szép középülettel gazdagabb lesz.

— **Nyugdíjazás.** A vallás- és közoktatásügyi miniszter Cziznek János miksavári róm. kath. elemi iskolai tanító részére évi 700 korona nyugdíjat utalványozott ki.

— **Méhészeti előadás.** Abaffy Mihály pápai méhészeti vándortanító f. hó 25-én Muraszerdahelyen, 26-án pedig Csáktornyan tart a méhészettől előadást.

— **A perlaki m. kir. állami elemi fiú- és leány, gazdasági ismétlő iskolák és kisdodovodák f. tanévi érteztőjéből,** melyet a tanestület közreműködésével Tóth Sándor igazgató-tanító közöl, kitűnik, hogy az elemi népiskolába beiratkozott 270 fiú- és 284 leány; a gazdasági ismétlő iskolába 128 fiú- és 102 leány; az áll. kisdodovodába 34 fiú, 37 leány; a II-ba 31 fiú, 24 leány, a III-ba 48 fiú és 48 leány. A közs. iparostanonciskolába felvételt 54 tanuló. Perlak községben tehát a lefolyt tanévben 1060 tanulóles nyert oktatást, gondozást. A tanítótestület 10 rendes tanítóból, 1 hitoktatóból és 3 kisdodovónóából áll. A tanítótestületben a lefolyt tanévben részint áthelyezések, részint pedig kinevezések folytán több változás történt. A f. tanévben vételtől át állami kezelésbe a »Dunántúli Közművelődési Egyesület« ovodája is, ezzel a perlaki áll. ovodák száma 3-ra emelkedett. A f. tanévben alakult meg az ifjusági egyesület is mely 134 feljáró, 6 alapító és 28 pártoló tagot számlál. A »Szegény tanulókat segélyező egyesület« melyet a testület 3 tagja vezetett, null év őszén 95 pár csizmával segélyezte az iskola szegéysorsu tanulóit; az egylet jelenlegi tőkéje 747-73 kor. A »Jókai-alap« 265 kor. 93 fillérből áll. Ugy a tanítói,

mint pedig az ifjusági könyvtár több művel szaporodott. Az áll. iskola vagyona ingatlanokban 55,000 kor. felszerelésben 10194-47 kor. A faiskola állománya oltványi és alanyban közel 12000 drb. A jövő 1902—1903. tanév szeptember 6-án kezdődik. A beiratások szept. 1—4-ig eszközöltetnek.

— **Vásáráthelyezés.** A kereskedelemügyi m. kir. miniszter megengedte, hogy Csáktornyan f. évi augusztus hó 3-ra eső (Porcinkulai) orsz. vásár ezen évben kivételesen f. évi augusztus hó 4-én; Szentkereszten, f. évi szeptember hó 14-ére eső országos vásár ez évben kivételesen szeptember hó 15-én; Ráczkani zsa község f. évi augusztus 10-re eső vásárnapját az idén kivételesen augusztus hó 11-én tarthassa meg.

— **Orkán.** Folyó hó 10-én délután 4 órakor Stridón irtózatoss vihar dühöngött. Alig kimélt meg házat, hogy kisebb nagyobb kárt ne tett volna benne. Az áll. iskola épületének tűzfalát kidobta, a háztetőt iszonyuan megrongálta. Fákat tördelt derekban ketté. A gyümölcsösökben, szőlőkben és gabonaművekben tett kár eddig kiszámíthatatlan.

— **Fényes képek közt** egy egyszerű régi fametszet gyarló vonalain akad meg szemünk. Egy magas homlok, erős szemöldök, hullámos haj, mely tekintetű szem tekint reánk; Tökölly Imre. Naplója, melyet Thorma Károly és Thaly Kálmán adtak ki, vallásos, szerény ifjunak mutatják fiatal korában, kit hazájának és vallásának balsorsa visz a felkelésre, nem a nagyravágás és nyugtalanság. Mint gyermek hagyta el haldokló apját a császári seregtől ostromolt várában. Nem származott ősrégi családból, csak 1572-ből való volt fiatal nemességük, de oly nagy volt az ifju tekintélye és hadvezető tehetsége, hogy őt kellett megbízni a veszély s harc vezetésével, a melynek aztán egész életét áldozta. Az ő életét, nagy elszánásait, tragikus sorsát mondja el a Nagy képes világtörténet most megjelent 164 füzet.

— **A kerékpártolvaj nyomozása.** Megemlékeztünk lapunk multkori számában, hogy dr. Volf Béla helybeli orvosnak 30609 számu kerékpárját m. hó 27-én egy ismeretlen egyén ellopta. Derek csendőrségünk azóta erélyesen megindította a nyomozást, s hihető, hogy rövidesen kézre is fog kerülni a biciklitolvaj. Ugyanis f. hó 2-án az őrs járőre arról értesült, hogy Vidovec (Horvátország) községében az ottani rendőr olcsón egy vándorlótól kerékpárt vásárolt. A nyomozás folyamán a kerékpár Melynyák György vidovecki lakósnál meg is találtott ki előadta, hogy a kerékpárt m. hó 27-én egy Husznik József nevezetű poljánai (Horvátország) pinczérről vette 60 koronáért, ki azt adta elő neki, hogy a kerékpárt azért adja el, mert a tovább utazásra való pénzéből teljesen kifogyott. A kerékpár Melynyáktól lefogallatott s a varasdi kir. ügyészségnek átadatott. Husznik ellen a további nyomozás pedig folyamatba vétetett.

— **Lopások.** Kocsis Márton varasdi lakostanoncok kárára m. hó 21-én 70 kor. értékű oltöny és fehérenemű ismeretlen tettes által ellopott. A csendőrség járőre a nyomozást megindítván, sikerült a tolvajt Novák Imre rasznynai születésű csavargó személyében Csáktornyan m. hó 30-án a vásárlban elfogni. A lopott ruhák Nováknál fel is találtattak, ki azonnal a helybeli kir. járásbírósnak átadatott. — A m. hó 30-án helyben megtartott orsz. vásár alkalmá-

val Jambrovics Mária orheoviczai lakos zsebjéből Hajdinyák Mihály zalaujvári és Kovaravics Mihály drávaszentmihályi lakosok, mint ismert zsebtolvajok, 6 kor. 20 fillért ellopak. Az ellopott pénzből 3-40 kor megkerült, míg a többi bevettelték elköltötték. A zsebtolvajok a büntető bíróságnak átadtak.

— **Muraköz állategészségügye** f. hó 6-án a hivatalos adatok alapján: ivarszervi hólyagos kiütés: Bányavár 1 u., Belicza 2 u., Bottornva 1 u., Felsőpusztafa 2 u., VIII. Hegykerület 1 u., Lapány 1 u., Szentilona 1 u., Tótfalu 1 u., Zalaujvár 2 u., Zsedény 1 u., Muravidék 6 u.; sertésorbáncz: III. Hegykerület 3 u.; sertésvész: Csáktornya 2 u., Drávaszentmihály 2 u., Lapány 1 u., Örség 7 u., Réthát 4 u., Derzsimovecz 1 u., Kotor 3 u., Dekánovecz 3 u., Palovecz 4 u., Vul-lária 1 u.

— **Zsarolás.** A szegszárdi selyemtenyészési felügyelőségnek, valamint a perlaki járás főszolgabirójának értesítése szerint Muraközben három egyén a múlt hét folyamán több községben megfordulva, a selyemtenyészésként követelték. A csendőrség járőre a nyomozást minden irányban megindította, de mindezidáig nem sikerült a zsarlókat elfogni.

— **Ifju tolvaj.** Fodor Ignác zalaujvári lakos a helyben állomásozó 5-ik uhánlus ezredhez tartozó Poszlek Viktor őrmester és Melis Mihály tizedes kárára zártalan szobából, zártalan asztalliókból aranygyűrűt, zsebkést, ollót, pénzeszerszyt és egy tamburát összesen 3360 kor. értéket ellopott. A nyomozás folyamán a tambura egy helybeli lakósnál megtalálattott, ki a tárgyat másodkézből 6 koronáért vásárolta meg, míg a többi tárgyak tettesnél feltaláltattak, ki a kir. járásbírósnak feljelentett.

— **Új közvetlen kocsiközlekedés Csáktornya és Bécs között.** F. év július hó 10-től kezdve Csáktornyáról Nagykanizsán át Bécs D. v.-ra és viszont egy J—II. oszt. közvetlen kocsi a 208/305/33, valamint a 46/306/207. sz. éjjeli személyvonatknál van forgalomba helyezve. A fenti vonatok Csáktornyáról este 10 ó. 15 perczkor, Nagykanizsáról éjjel 12 ó. 50 perczkor, Szombathelyről reggel 4 órakor indulnak Bécs D. v.-ra pedig délelőtt 8 ó. 55 perczkor érkeznek. Az ellenkező irányban Bécs D. v.-ról este 7. ó. 40 p. indul, Csáktornyára pedig reggel 5 óra 50 perczkor érkezik a vonat.

— **Pályázat.** A m. kir. posta- távirat és távbeszélőnél betöltendő 108 gyakornokjelölti állásra ezennel pályázat hirdetik. Ezen állásra az 1883. évi I. törv. czik 14 §-a értelmében pályázhatnak a kik középiskolát, vagy ezzel egyrangú más tanintézetet, érettségi vizsgával sikeresen elvégeztek, 18-ik életévüket betöltötték és magyar állampolgárok. Ezen feltételeken kívül a pályázók községi erkölcsi bizonyítvánnyal, feddhetlen előéletükkel, közhatósági, orvosi bizonyítvánnyal pedig ép és egészséges, a posta és távirat szolgálatra testileg alkalmas voltukat igazolni tartoznak. Továbbá azok, kik a középiskolát az 1901—1902-ik tanévet megelőzőleg végezték, kötelesek hiteles módon azt is kimutatni, hogy azóta hol voltak alkalmazva, illetve mivel foglalkoztak. A pályázat alá bocsátott állásokat a kerületi posta és távirat igazgatóságok fogják betölteni számszerint minden igazgatóság tizenkettőt. A sajtóközleg irt és születési, orvosi, erkölcsi és iskolai bizonyítványokkal felszerelt kérvények a már közszolgálatban állók által felettes hatóságuk — a közszolgálatban nem levők által pedig az illető főszolgabíró vagy polgármester útján f. évi augusztus 15-ig, a szerint, a hol a pályázók alkalmaztatást óhajtanak nyerni — a budapesti, kassai, kolozsvári, pécsi, nagyvárad, pozsonyi,

soproni, temesvári vagy zágrábi posta és távirat-igazgatósághoz nyújtandók be. Az említett határidőn túl folyamodományok csak az esetben fogadtatnak el, ha a kitűzött határidőig pályázók közül kiválasztottak az illető postaigazgatóság felhívására az igazgatóság vezetőjénél személyesen jelentkezni tartoznak, a ki ezután felfogadásuk iránt végleg határoz. A felfogadott posta- és távirat gyakornokjelöltek eskü helyett, ezt pótló fogadalommal tesznek, két korona napidíjban részesülnek s a következő feltételek mellett lépnek szolgálatba: 1. Állásukat az illetékes posta és távirat-igazgatóság felhívására f. évi október 1-én, vagy ha az igazgatóság másképp rendelkezne, ehhez képest elfoglalni tartoznak. 2. Kötelesek a posta és táviratigazgatóság által kijelölendő hivatalnál — melynek fejelemi hatósága alatt állanak, — a posta és távirat kezelést gyakorlatilag elsajátítani s ott rendes szolgálatot teljesíteni. 3. 1903. évi szeptember 1-re saját költségükön Budapestre, illetve Zágrába helyzetnek át a posta és távirat tisztképző tanfolyam hallgatására. 4. A posta és távirat tisztképző tanfolyam tartama alatt mint annak rendes hallgatói, a tanfolyami szabályzatnak minden tekintetben alávetik magukat s a beiktatási és tandíjakat is, — ha csak ezek alól fel nem mentetnek — fizetni kötelesek. 5. Napidíjak élvezetében a tanfolyamnak 10 óra terjedő ideje alatt is megmaradnak; de annak fejében, a tanfolyam székhelyén levő posta és távirat igazgatóság rendelkezése szerint, szabadidejükben gyakorlati szolgálatot teljesíteni tartoznak. 6. A kik ezen feltételeknek eleget nem tesznek, vagy a kiknek magaviselete, avagy megbízhatósága kifogás alá esik, valamint azok is a kik a posta-távirat és távbeszélő szolgálatra más okok miatt alkalmatlanoknak találtnak; a szolgálat, illetve ezen próbaképeni alkalmaztatás alól minden további igény nélkül egyszerűen felmentetnek. 7. Azok viszont, a kik gyakorlati alkalmaztatásuk alatt teljesen beválnak, a posta és távirat tisztképző tanfolyam szabályszert elvégzése s a posta és távirat tisztai alapvizsga sikeres letétele után posta és távirat gyakornokokká nevezetnek ki az 1893. évi IV. törvényczik 11-ik §-ában megállapított segélydíjjal, azaz, ha felsőbb tanintézetet végeztek évi 1000 korona, különben pedig évi 800 korona segélydíjjal; a posta és távirat tisztképző tanfolyam szabályzata által előírt szakvizsga sikeres letételével pedig igényt szereznek a X-ik fizetési osztályba sorozott s az 1893. évi IV. törvényczikben meghatározott illetményekkel járadalmazott posta és távirat tisztai állásra.

Pécs, 1902. július 14.

Opris Péter,

posta és távirat igazgató

Köszönetnyilvánítás.

Mindazoknak, kik meghölgögt felejtethetetlen családfőnk Rojcsék István elhalálozása alkalmából, a temetésen való megjelenésükkel vagy részvétnyilatkozataikkal fájdalmunkat enyhíteni törekedtek, ez uton is hálás köszönetünket nyitvánitjuk.

Csáktornya, 1902 július 16.

Özv. Rojcsék Istvánné.

C S A R N O K.

Az ember.

VII.

A ml.

1.

Elvette B. urhölgyet
Ejtetek egy részvétkönyvet.

2.

Hangversenyt ad X. Kisasszony
Tapsok helyett füttyöt arat,

De ő arra süket marad.

Egyik másik így szól hallom:

•Nem mindig szép az, a mi jó.

•Kitömvé is szép a trikó.

S a kisasszony fényben élve

A papnéval sem cserélne.

3.

Szegény ifju gazdag leányt visz az esküvőre,

Leírhatlan mennyi furcsát hallani felőle:

•Nem lesz boldog, papucskormány várja,

Szeresnéje átkot hoz nyakába.

(Pedig a lány meg van áldva!)

Más meg így szól, amin hallja:

•Kormos volt a füle alja!

4.

Gazdag ifju szegény leányt visz az esküvőre,

Leírhatlan mennyi furcsát hallani felőle:

•Jól tette bár gazdag, boldog!

Más így fogja lá a dolgot:

•Nem mondhatnám, hogy tán hüle,

De egy kicsit nagy a — füle!

VIII.

A sziv.

1.

A sziv érzelmünknek

Titkos műhelye:

Mihelyt elkészül egy

Harcra kel vele.

De nagy küzdelmeiben,

Midőn az ész pihen:

Mindig az érzelmek

Aratnak győzelmet.

2.

Feneketlen tenger a sziv,

Szerelem a drága gyöngy.

Melyért ezer viharral viv

A buvár, a bátor hölgy.

Nyílt esatában, vagy titokban,

Ha övé a győzelem:

•Nem vagyok mar, aki voltam!

Szól büszkén a gyöngem.

4.

Egész világ a sziv maga:

Nadir, zenit,

Minden van itt.

A sziv teljes, ez a hiba.

5.

Ha fényben áll köröskörül

A természet,

A sziv mint a gyermek örül,

Ujong, éléd.

Máskor pedig, ha bu érte

El-elszorul,

Elhervad, mint a levélke.

Mely földre hull.

IX.

Párhuzam.

A műveltek

Temetőket

Töltenek meg

A holtakkal,

S kibékülnek

A halállal.

Hát a vadak

Okosabbak?

A holtakat

Főlemésztk,

S ha jól laktak

Elfelejtik.

Havas Antal.

(Vége).

Felolós szerkesztő:

MARGITAI JÓZSEF.

Kiadó és laptulajdonos:

FISCHEL FÜLÖP (STRAUSZ SÁNDOR).

Sve pošiljke se tičuć zadržaja novinah, naj se pošiljaju na ime, **Margitai Jožefa** urednika vu Čakovcu.

Predplatna cena je:

Na celo leto . . . 8 kor.
Na pol leta . . . 4 kor.
Na četvert leta . . . 2 kor.

MEDJIMURJE

Pojedini broji koštaju 20 fill.

Obznane se poleg pogodbe i fal računaju.

Izdateljstvo:

knjižara Fischel Filipova,
kam se predplate i obznane pošljaju.

na horvatskom i magjarskom jeziku izlazeći družveni, znastveni i povučljivi list za puk

Izlazi svaki tjeden jedanokrat i to: vu svaku nedelju.

Službeni glasnik: »Čakovačke Sparkasse«, »Medjimurske Sparkasse«, »Sparkasse Okolice Čakovca«, i t. d.

Za nas!

Minister poljodelavskih poslova je nezadavna novi zakon predstavil pred oblegate za podpomaganje siromaškoga puka.

Ovaj zakon, za kojega mislimo, da bude na kratkoma potvrđeni, ovaj zakon je od svake reći lepše svedočanstvo tomo, da pri gospodarstvenih pomoćnih kassah nigdo neće gvinuti niti kšefta delati. Ovih kassah svaki filler na pomoć gazdom opadne, kakti aldov, koj tugu raztira, suze briše; i nęga takvog govora, koj bi tomu naproti mogel svedočiti.

Evo, komaj poldrugo ljetu, kaj kassa stoji, pak se već kaže, da kassa više more dati članom, i razširjena je na zenitbeno i pokopavno oseguranje. Zvun toga bolje more olehkati članom plaćenje i tak mogućnim dene, da bude iz sadašnjih trimajst jezer članov deset — ili stokrat više.

Ovaj plan zakona, kojega je gosp. minister pred oblegate del, je još nę zakon. Ali sa kakvom radoštom su ga sve straujke primile, si moremo misliti, da bude na kratkoma potvrđeni.

Gledimo dakle, kaj je vu ovim zakonu.

Najprvić dopusti, da svaki član više knjižičah more męniti tija do deset, tak, da koj bude tuliko imel pod stare dneve, bude si mirno nagnul glavu na počinek. Jako dobro je i to, da je plaću samo 25 ljet treba plaćati, od onda niti jeden član duže ne

plati. Pak niti to nemre nigdo reći, kaj pak ako vumerjem prije, kak pi još dobil od kasse, kaj mi familiju pomaže? Kaj bude onda? Onda sam zabadav plaćal. Ne, ne bude to tak, jer poleg ovog zakona, kaj si penenze nutri plati, to ti tvoja familia ili rodbina celo nazad dobiju.

Nadalje je jako dobro to pri ovim zakonu, da takvim članom, koji su si zbog betega ne mogli kruh priskrbeti čez ljetu, daje pomoć na življenje.

Zvun toga se obskrbi i za zenitvu pak za pokopavne pomoći.

Dakle ona kassa, koja je za nas napravljena je vredna i našu podporu, jer samo od poljodelavcov stoji sada. kuliko i kak bude procela.

Kaj se tiče kasse, to sve svaki gosp. plebanuš, učitelj ili notariuš razložniči puku, samo se treba ufano k njum obrnuti.

L. R. J.

Kaj je novoga?

—*Prosimo naše poštuovane predplatničke, naj nam vu novim fertalju predplatne zaostatke čim predi pošleju i predplate ponoviju.*

Schlauch Lörincz biskup

Dr. Schlauch Lörincz nagyvaradinski kardinal i za jedno biskup juluša jedanajs-

toga malo pred desetom vurom vunoći 78. letnoj dobi vu Nagyvaradinu je iz sveta preminul. Glasovito ime, svele matere cirkve i svoje domovine vernoga sina zgubila je vu njem Magjarska zemlja. Jako veliki katolik, magjarski glavni svetjenik je bil Schlauch pod jednom, koj je celo svoje življenje na znanost, na odhranjenost svele matere cirkve i svoje domovine alduval. Kakti magjarske katoličanske cirkve jeden od najmućneših biskupiah vlastelin s plemenitim čini za naveke glasno je učinil svoje ime, bogate fundacie hvaliju njegovo dugo življenje. Radi njegove velike vućnosti i bistroga razuma biskupu ista kraljevska liža se navadna bila k njemu vteći i za potreben navuk i tolać zaprositi, S jednom rečjom celo svoje življenje tak je sprevdjal na ovim svetu, kak Bog zapoveda. Zato navadno prireće dan danas među narodu brva, da: kakovo je človeka življenje takovo rima i smrt. Ovaj veliki betežnik imal je pobožno življenje, ali dokončal je takaj s lepom smrtjom, okolo desete vure na večer gliboku si je bil zdehnul ovak govoreći: »Oh moj Jezuš!« Ova mu je bila zadnja reć. Zatim si još jedanput težko zdehne, nagne svoju glavu na vanjuš i za naveke je zaspal.

Nadjeno mrtvo telo.

Vu Pakšu su jedne mlade puće mrtvo telo potegnuli van iz Dunaja. Na mrtvog

Z A B A V A

Prevejanec.

Ako neću imenovati mjesto, u kojem se je dogodilo, kaj vam budem ovde pripoviedal, to ja imam zato siguran razlog, jer da to onda one osobe saznaju, kojih se tiče, liepo bi mi išlo, pak zato samo velim: **leži negde u alpah to mjesto, tak pi prilici negde tam med snežnom gorom i mount-blankom, a maleno pak je tak, da niti kovač u njem po ambosu neruži, ali ipak tak veliko, da sam ja godine 1882-e preko dva ljedna onde ostati mogel.**

Iste godine sam nekoliko krat krvavo izkašljaj, pak sam se odputil skupa sa mojom, sada pokojnom, ženom onamo, jer je to glasovita okolica za bolestnike na pluću, glasovitija od Gleichenberga.

Tamo sam se nastanil u jedinju domaćoj krčmi. Ne daleko od sela, gde sam se nastanil, je bilo centralno mjesto liečilišta — kakti jedna vrst razkošnog kupališta; ali pošto meni nije stalo do toga da se za skupe novce zabavljam, već da mi bolestna pluća dobe friškog zraka, nastanil sam se vani, izvan liečilišta, pak je moja i žene mi najliepša zabava bila, kad smo

bliznju veliku šumu, poprek i povduž nezatrudjeno prevandrah, te se friškoga zraka i omorikine duhe naužih, pak si taki ozona unapred za duže vriemena u naša pluća napumpali i tamo kakti za gorja vriemena spravili.

Putu pako do šume, kad smo prvi krat tamo išli, pokazal nam je naš omašni ali vrlo prijazni krčmar. Rekel nam je, neka samo idemo po cietem selu vduž do kapelice, onde neka projdemo mimo zida okolo groblja, te se neka obrnemo na desnu ruku, a onda samo neka idemo jednako do zadnje kuće, gde stanuje »kozar«. — »Je — je, »kozarov« voćnjak i vrt sačinjavaju sa orsačkdm cestom dugi komad, kakti jezik, na kojem on svoje koze pase, pak se zato i »kozar« zove. Vi pak se nepodstupite kroz njegov voćnjak ili sienokošu obrnuti, akoprem bi vam onuda bilo puno bliže, ali on to pod nikakov način netрпи; onda se samo liepo držite ceste pak idite jednako drumom barem budete imali mira pred tim dosadnim bedakom!»

Anda smo išli do »kozarevog« posieda.

Seljakinja, kakti okrugli trećek, sa obrazom punog mieseca, baš je pri zdencu tela glavi čisto nilkaj lasih nije bilo, valjda zato, kajti već od dugšoga vriemena je moglo

rublje prala, a seljak, nadrt, koščasti muž, stal je zasukanih rukavah pod cusravim, mehnom zaraščnim krovom, sa svih strana razderane, klimave i na heru nagnjene staje, pak je svake minute po jedan kral dignul i spustil u ruki držeću balu, kojom je nekakovu desku tesal, a na nas van pak je tak kiselim obrazom pogledaval, da nam se je mlieko od jutra u želudcu zvarilo. Bilo je jasno, da takove stranjiske šetalice i lienjake nemre podnašati.

Sunce pak je prićelo tolikom jakostjum pripekati, da nam naj dugi put nije bil baš najpovoljniji, te bi nam svaki prećni, makar i najkraći, bil dobro došel, i jer sam se na prvi pogled osviedočil, da je kozarevac strašno veliki trokut, kroz kojega na najužjoj strani se je dobro razgažena steza vlekla te je vodila kroz njegov voćnjak, to svojim hrvatskim razumom nikak nisam mogel pregruntati, zakaj ja nebi po ovem vrlo prikladnem i prićnem putu putoval.

Ali ja sam tu račun bez kozara napravil, jer komaj, da smo iz ceste na tu prikladnu stazu stali te smo se prićeli proli zdencu gibati i tam ženi na pralu »dobro jutro« zzeleli, to na jeden krat se izpod staje začuje tako grozomorno fućkanje, da

u vodi biti. Na telu njezinom su rane bili našli, koje na to svedoči, da nekakov zločinac hotonce je u Dunaj nju bil hitil. Iz tragu su podigli, mrtvo telo pako s dopušenjem mestnoga svetjenika iz katoličanske vere svecenosnjum su pokopali. Ovo je već drugo mrtvo telo kaj su od Pakše ribiči van potegnuli prošli tijeđu.

Prasko-poljsko pitanje rešenje.

Iz Prusko-Poljske zemlje je jedan poljski človek za trudjeni vu Pozen bil došel. Ide vu jednu ostariju, i s polskim jezikom prosi za sobu. — Žal nam, ovdi se samo nemački spominamo, izvolite vu drugu ostariju iti. Mozbit naproti ove. Putnik ni se mogel prečuditi, kaj to more znamenovati? Kaj to more biti; da vi meni drugu ostariju ponudjate? — Molim vu Pozeno imade nemških i poljskih ostariah. Naproti ove na primer je poljska. — Nekaj čudnovitoga. A čija je ova ostarija? — Gospona — Funkenstein Mikše, na službu. — Tak, A ova naproti? Takodjer gospodina Funkenstein Mikše.

Smrtno kupanje.

Iz Čaba nam javiju, da Varga Ferenc i Bagdi Laszlo gyomski kovački detiči kupat su se bili išli vu Holt-Körös potok. Žnjimi su bili Dobó Lajoš i Láda Laszlo takaj. Vu kupanju Varga je nuter bil potegnul Bagdia vu gliboku vodu, da ga bude navčil plivati. Kakti nesposobni plivci počeli su se već vtopliti. Láda Laszlo njim na pomoć pritek, badava, obodva mladi ljudi vu Körös potoku su se bili vtopili. Drugi dan s velikom žalostjom su pokopali ove dva nesrećnike.

Treba li cesaru štibru platiti?

Ovo pitanje su negda nastavili farizeusi k Jezusu i znamo, da odkupitelj kad na penezu spazil bil cesarovu sliku, tak je rek: »Dajte cesaru, kaj je cesara.« Vilmos nemški cesar sad na čisto drugi način odgovarja na ovo pitanje. Il-gi Vilmoš cesar najmre osemdeset i tri svoja lastovita imanja ima, koja imanja 986 hektar mekot včinjju, od kojih cesar osemsto i petnajst jezer korun štibre mora platjati.

Ja već nebudem dugo živel.

Kak nam je već znato, da naš presvetli kralj iz Beča vu Ichl je bil odputoval. Kak nam novine pišeju, kralj je vu Mauern Ohlingu bil pretrgel svojega putovanja, zato da bude nazočen jednog špitala iz nova na zidanju fundamenta položenomu početku. Kod ove prilike su bili predpostavili vladavcu Gerinyia orsačkoga nadziratelja, kojemu je kralj ovak bil rek: »Sva okupna osobita javna zidina jeli da pod vašum rukum bivaju?« — »Na službu Veličanstvo! svi javni stani, odgovovi Gerinyi. — »Vu Beču takodjer zidjeju jednu novu bludniču, jeli da?« — »Na službu Gospodine jednoga špitala, jednoga internatusa i jedno za sirotinje stanje.« Kralj si malo bil premišljaval, gliboko si bil izdehnul pak ovak veli: »Za istino vno go zidjeju ovo vrme Nego ovih zidinah do zvršenoga konca ja se nebudem dočekal. Ja vre nebudem — dugo živel.« Gerinyi je tužno gledal vu sedoga vladavca oči. »Kaj bi ne Veličanstvo! Mi svi skupa za jedno prosimo predragoga Boga, da Veličanstvost Vašu neg još vno go ljet zdrži na radost domovine naše.«

Prestreljeni profesor.

Strahovita krvoločnost se pripetila ove dane vu Edenburgu. Mackada Ivan profesor čisto mirno je posluval svojim asistentom vu laboratorijumu, kad je Klinton portas na na naglom stupil vu sobu bez svake reči i nje počel pucati iz revolvera. Profesora je tak bil pogodil, da je taki vumerl, asistenta je smrtno ranil. Klintona su prijeli i rotili. Tim se bil zgovarjal, da kak profesor tak i njegov asistent nepravilno su bili baratali žnjim, zato je včimil ovaj strahoviti posel.

Krvoločni muž.

Poljeg Kremsiera vu tak zvanom selu Roskil Kolomarnik Peter poljedelavec od velike srditosti zato, kajli mu je žena spnašala, da je jednu pravdu zgubil, pušku prime vu ruke, pak vu nazočnosti šest let stare svoje kčere, strelil je svoju ženu. Krvoločni muž je zatim sam otišel k redarstvu se javiti.

Neumann Šalomon Sin Štefekov

se je preselil vu Matijaševu hižu, na starim gruntu. — Tam bude magazine nadalje držal i svakovrstne kože: maršeće, telečje, kozine, ovčje, zajčeve, lisičje, tvorcove, zatim kosti, canjke, vojska i birsu kupoval.

Stranjskoga gospona ripečenje.

Čudnomu ripečenju podvržen je nastal jeden Segedinski jedno malo iz sebe pozabljeni gospodski muškarec. Sad ne davna na nekuliko danov zaradi vdovičtva uzivanja došel je vu glavni grad Budapest. Vu Varašigetia šetališču pripetilo se je žnjim ono, kaj i zdrgom k njemu spodobnom takovom gospodom.

Zestal se bil tam s nekim. Ovaj neki je jedna elegantno oblečena gospa bila, koja je jednoga maloga dečeca za ruku sobum vodila. Razvuzdano ponošenje opazi nad njom, i počne očivestno prijateljstvo voditi s tom snažnom pospom. Za kratko vrme taj, na frisko spoznani par odpelja se vu glavnog grada jednu ostariju.

Vu putovanju, kad je bila opazila gospa da s kim imade posla, mu veli, da je ona uvek navadna svoje dragoceno blago i penezu portasu na čuvanje predati, da se tak oseguiri od tatov. Ova pozornost se bila jako dopala szegedinskomu sreće vadašu, pak i on takodjer sve pri sebi imajuće gibuce stvari s peneznom mošnjum skupa na čuvanje preda portasu.

Vu jutro, kad se od sna od šampaniera iz mamičnom glavom prebudil ovaj szegedinski gospon, čudnovito se mu vidilo, da njegove pajdašice nema, nego malo se bil ipak umiril, kad zagledne maloga dečeca na divanu mirno počivati. Ipak kad se je oblekel, naj prije ide pozvedavat k portasu za svoju tuvarušicu. Kajti onda, kad su se vu ostariju dopeljali, dal je vu knjigu zapisati ovu gospu za svoju tuvarušicu, dečeca pako za svojega sineka. Portas je takov odgovor dal tomu vitežkomu gosponu, da njihova milostivna gospa je vre davna otišla, i sobum je vzela sve svoje blago, da pače

je moja žena pričela kak šiba na vodi drhat.

»He« — zavikne seljak, pollamkam bi svoje muzičkase pomoćnike, četiri prste, iz ustah bil potegnul — »to tak nebude.... to je moj vrt.... tu čez njega nesme nitko.... a varašćani ili u obče kaputraši paš čisto ne!«

Kakti miroljubivi čoviek, pustil sam se u pogodbe. Ja ga zapitam za razlog njegova drakonske tvdoče, ja mu pričiem dobozivati, da mi njegovomu vrtu i sienokoši pesve nikaj škodili nebudemo, pa je steza koje nas dosta široko razgažena.... je prizalije... profi mnogim isti bogovi badav vojaju! —

»Iz toga nebude nikaj! — vikne seljak — »jer nebude iz toga nikaj, ter nebude i neprebude.... ja bi pak ipak rad videl tko je gospon na mojem gruntu!«

»Je, pak baš bi nam toga bilo treba, da bi se netko u našem vrtu strelil, kak se je prošle godine« — zmiesha se žena svojim krešćećim glasom u naše pogadjanje, te pri tom podpre se rukami u kuke, od kojih se polag sve lietne vručine joj sedem unterrokov joj dole viseli.

»Je, pak kaj je to bilo?« — zapitam ja. »Kaj je bilo? — I preveć toga je bilo!«

— odgovori seljakinja — »Tu jedan stranjski došel, i baš u naš vrt. Na glavi je imal svetloga visokoga škrljaka, kak gospodin plebanuš kad k biskupu idu i dugoga kaputa, glava mu je bila na prsa spuščena a ruke su mu samo sim tam klimbale i.... Jezus.... Marija.... samo na jeden krat pukne i kad smo knjemu dobičezali, ležal je tu pretegujen, na hrbet u travi, baš pod pogačonom jabukom pak je u ruki držal još kadeču se pištolu, te je baš zadnji kral zafucnul, i.... onda je bilo gotovo.«

»To je istina, da je to žalostna stvar« — odgovorim ženi — »i meni je vrlo žal, da se je kaj takovoga na vašem gruntu moglo pripetiti, ali zato ipak nisu svi stranjski samoubojice, pak.... em mi dva neizgledamo tak, kak da nam je život na terh, pak onda bi nas draga mamica mogli kroz vaš vrt pustiti, ako vam se liepo pomolimo.«

Mamica se je već pričela prijateljski podsmejavati, ali muž je izpod staje uzrujano kričal: »To ne.... stoga nebude nikaj! Kaj smo samo onda poslie toga morali sve podnašati, kad se je strelil! Susedi su nas bockali i dražili preko godinu dana! No kozar, kaj dela tvoj samoubojica?« — su govorili, pak onda: jeli kaj pri vas u noći

ruž? Kak stoji pogačona? Po čem su samoubojske slive, koje je svojim najdnjim pogledom poglednul? — Sada, kad je to jedno malo zahinulo, dohadjate evo vi.... ja već nijednomu stranjskomu nevierujem.... i ja si moje vočke nepustim čoviečanskom krvlju i včiećnim prokletstvom zamazati!«

»No.... ja kakti negdašnji školnik, sam prilično naučen na strpljivost; ali ova tvrdokorna bedastoča me je ipak vužgala, da sam seljaku rek: »Čujete tetec, meni se vidi da vi u svojoj glavji nosite preko tri centa već izmlačene slame....«

Ali sad vi bili morali čuti ali kak je već rekue, primirena kozarka pričela klepetati i otrova sipati! Jer da je to neizmerna uvrieda.... tri centa slame u njezinom muža glavji! Pak.... i laž je još ktomu, bezobrazna.... i ona bi ipak rada vidla, jeli je slobodno poštene ljude izsmiehavati pak makar pojde k svim sudcem!

No, sad mi je čielta ta stvar pričela izbilja šalnom postajati, pak akoprem me je moja strašjiva žena za kaput vlekla, ipak nisam hotel pobeći već sam pustil nek yulkan plavne i ja ostanem obladavec.

Anda sam pustil, netka se do kraja izgovore, kozari, a kad su teda negda bjli prisiljeni i odehnuti si, rečem im, da moja

i Poglavitoga gospodina peneznu mošnjju s drugim dragocénjenimi stvari takaj

Ovaj szegedinski gospon na ove réci taki je trezen postal. Previdel je taki, da od jedne prefrigane žene bil je jako zapelan. Sad mu već ni bilo napameti drugo, nego da se čim prije k svoje familije gujezdo pozuri. Za domom putuvati peneze s nekakvim načinom si je hitro priskrbel. Nego bil ovdí i mali dečec takaj.

S dečinskom ljubavjom je uvek k njemu hlepilo, i njega neprestajno za japeka imenuvalo. Szegedinski ovaj gospon vu dvojnosti, za ruku prime dečeca i odpeja ga najbližesemu redarstva kapitanu, tim mišljenjem, da ga tam ostavi, doklam se njegova mati od nekud nazad povrne. Naravski niti pred kapitanom je ni ufal sve poistini valuvati, ar se toga bojal, da na videlo dojde ves njegov nepovoljen čin.

Kod redarstva taj mali dečec se opet s plaćem pridružil k otcu, čelu redarsku kancelariju je napunil s tužnim plaćem i pod jedno krič, da on neostane ovde, Japek! Japek! veliku kriku načini uvek za njim, kad ga hotel tam ostaviti. Sad je već čelo dugovanje sumljivo počelo nastajati pred redarstvom. Mislili su, da taj stranski gospon silnim načinom nakani se osloboditi od deteta ovoga. Sad je bil prisiljen sva očivestno valuvati pred redarstvom, da ona gospa nije njegova žena, i da dečec nije njegov sin.

Sad je došla črna juha. Redarstvo je ni hotelo verovati njemu ovo delo, akoprem on je bil imal od svoje strani pismene dokaze, ali od dečeca nikaj ni znal posvedočiti a od dečeca nikaj ni znal posvedočiti, a od tajne matere pak od nikud ni bilo glasa. Na zadnje je redarstvo takov sud načinilo, da on slobodno putuje k svojem domu, nego po onim istim vlakom i dete mora se žnjim voziti i za večnu sigurnost su odrediti bili jednoga detektiva poljeg, koj je nje sprevodil njegove familie krugu, tim načinom, da on iz bilja more očivestno dokazati da taj dečec nije njegovo dete. Od

namera niti iz daleka nije bila nje uvrediti, da on izraz o trih centih slame se ima posve drugčije tolnačiti, i da bi meni vrlo drago bilo, kad bi ja šnjimi mogel polč dva popiti i njim dokazati, da nisam njihov neprijatelj.

Sad je muž spustil balticu knogom, skojom je tesal, pak si je ženu potegnul za kiklu i rekel: »No ako nije tak namišljeno kak izrečeno, pak ako gospon onoga najboljšega staroga, kakovoga jedini Seiffert ima, plati, onda

I ovak sam ja tu dva pravdaša izbilja dopetal u krčmu te su već pri tročoj časi postali ljubeznivi i su trpljivo poslušali moje razglabanje, da na svietu neima nikaj pametnijega, nego ako svaki svoje pravo drži i zastupa.

»Ali meni vas je milo, da morate na svakoga, koj hoće preko vašeg vrta iti, kričati. Po varoših se proli tomu službe drugim sredstvi. On jednostavno pofarbaru na tabli rieči: »Prolaz zabranjen.« i onda tu tablu obese na vrtni plot ili vrata, i onda neide nitko onde skroz. Ako pak se hoću svojim susedom i poznancem prijateljskimi izkazati, a ipak svoje pravo čvrsto držati, onda napišu na tablu: »Na vrijeme dozvoljeni prolaz«, i ovu onda tablu mogu svaki krat dole uzeti, kad god hoću prepovedati prolaz, i to

preko rednoga straha i od dojdutih od poslednicah ves zmučeni taj familie otec koj je još k tomu i dve kćeri bil imal. Najedenput stupi detektiv s malim dečecom, da svojoj dužnosti zadosta vćmi. Premisliti si moremo, da ovoga gospona nepremišljeno delo kakovu muku je zavdalo čeloj familiji. Gospona samo da žlak ne trefi, tuvarušica njegova od velikoga špota i sramote omedlevali počela. Detektiv kad je bil seguren, da dete nespada k ovoj familiji, nego i tuvarušica je potom sve bila seznama, da zakaj je tuvaruš njeni išel vu Budapest. Kaj zatim sledi, celoma pripečenju je taj konec bil vučinjen. Maloga dečeca je detektiv sobum odpelal vu Budapešt, tuvarušica njegova pako radi razpitjanja proti svojega tuvaruša je pravdu podigla.

— M. F. —

Nekaj za kratek čas.

Dobro je odgovoril.

Otec: Ti šćenje! Ako bum te išće jedendupl videl s Linkicom se hincati, ja te nemilosrdno nadergesam s batinom.

Sin: A to hudo vćnite, japa, kajti zdrčvom ne moći ognja vgasiti.

Po husarskim.

Još za absolutizma se pripetilo Nadarili su obšituš husara dijaki jednoga kolegijuma s ketšom duhana: ali zabada v su ga opominjali, da naj duhana skrije pod kėpenjek, on gizardav ide žnjim vđilen po vulici. Dojde pred njega žandar, koj dakako odmah zastavi husara zbog duhana. Na to husar ovak prekrži žandara:

Znikni spredmene purgavec, ar ako se me samo dotekneš, tak te pilepim k črnjoj materi zemlji, da na sudnji đen, ako počuješ troběntu goristaranja, ovak buš se molil k gospodinu bogu: »Gospone, nemrem se stati, ar me husar prikeli k zemlji«.

I zniknul je žandar tak, kak da bi ga veter odnesel. —

sigurno liepše izgleda, nego na svakoga, koj tu dojde, kričati!»

»Gledaj — veli muž proti ženi si. — »takova tabla to ti nebi bilo nikaj bedastoga da bi ju imal!»

»Dobro«, — odgovorim ja — »pošto ja ovde ostanem preko dva tjedna i hoću biti svami dobar sused, tak vam hoću takovu tablu badava pomalati pak da budete uvideli, da se samoubojicah netrebate plašiti, jer sigurno nijedan više nedojde, tak vam ja za svakoga strajnskoga, koj se u vašem vrtu ubije, platim deset lorinti u gotovom jeli ste zadovoljen?»

Dakako, da su na to pristali. Komad pleha smo dobili od slučajno onde bivšega drolara, a bielú i crnu farbu u stacunu, i tak je čela okolica na skoro saznala, da se pri kozaru »na vrijeme« dopušća preko vrta hoditi onem, koji se pošteno vladaju, pak smo i mi tud u sumu danomice prolazili.

Za godinu dana smo opet došli u isto selo i tam smo na plotu kozarevog vrta našli svoju tablu, samo da je bila nadopunjena riečmi: »I za samo-bojice«, pak je anda sad glasila:

»Na vrijeme dozvoljeni prolaz. I za samoubojice«.

Hotel je svum silom ed mene desetacu dobiti.

Takov prevejanec! —

Em. Kollay.

Razlika med mestrjiami.

Jedna dovce jedinoga sina su za soldata steli zeti. Na to žena ide nutri k generalu i plačuš se moli, da naj njoj dimo pustiju sina.

Oficéri batriviju ženu, da naj se nikaj nežalosti, im sin njoj pri soldačiji još na više dojde, kak doma. Bil je jako složnoga tela, pak zato ga nikak nebi radi odpustiti.

Pak kaj smo mi né soldati? pita general. —

To verujem, odgovori žena, kajti oni neznaju drugu mestriju; ali moj sin je vera zvučeni soštar.

Dobro se poznaju.

Dragi brate, bi se mogel s tobom spominati med četirima očmi?

A zdrage volje; ali veruj mi, nėmam pri sebi niti jeden fillér. —

Nė moguće

Od Melanchton Filipa povėdaju, da je jako rad prorokoval iz šake, misleći, da iz žilicah dlana naprė more povedati, kakva budućnost čaka onoga istoga.

S jednom prilikom je pohnodil jednoga poznanoga purgara, i ov ga odmah pelja k zibki svojega deteta. Melanchton odmah prime za ruku dete, pazljivo gleda, — i nazadnje pregovori:

Iz ovoga sineka bude po vřemenu veliki pismoznaneec!

Purgar se na to v tek nasmėje i veli: Hm. Domine Filipp, e moguće da bi bilo kaj sloga, da nebi bila pucka!

Očivesten odgovor.

Frajlica (k hižnomu doktoru): Naj mi povėju, gospon doktor, zakaj se neću omi oženiti?

Doktor: Je, vidiju draga gospodična, ja navėk to čujem, da je zakonski stališ ili nebo ili pekel. Ja poznam sebe, neba sam né vředen, a pekla si neželim! —

Velika tajnost.

Razsrđi se sudec i za svinjara zove cigana. —

Gospon sudec, odgovori cigan, najme neuvrėđaju, kajti jim takšega nekaj flapum, kaj njim je još nigdar nišči nć rekel.

No, samo vun zotom velikum tajnostjum! —

Samo to sam njim stel reći — veli cigan, — da su gospon sudec — pošten človek! —

Kaj je nesreća?

Da je moći za nesreću zvati, ako njih trinajst sedi pri stolu?

Onda, da je samo za dvanajst kuhano i prestrto.

Od česa visi?

Presvetli gospodine, jeden Kohn zvani gospon čaka tu vuni, rad bi se s gosponom grofom spominati. Kaj ga pustim nutri?

Grof: To od toga visi, jeli je to or. Kohn šteri mi oće pėneze posuditi, ili pak on Kohn kojemu sam ja dužen? Pitajte ga.

Hrusóczy Elek.

Odgovorni urednik

MARGITAI JOZSEF.

Gabona árak. — Ciena žitka.

1 m.-mázsa.	1 m.-cent.	kor. érték
Buza	Pšenica	13 00 —
Zab	Zob	10 00 —
Rozs	Hrż	10 00 —
Kukoricza új	Kuruza nova	10 80 —
» » ó	» » stara	06 00 —
Árpa	Ječmen	10 00 —
Fehér bab új	Grah beli	12 00 —
Sárga » »	» žuti	08 50 —
Vegyes » »	» zrnčan	08 50 —
Lenmag	Len	20 00 —
Bükköny	Grahorka	10 00 —

Magyar Remekírók.

A magyar irodalom főművei.
Megjelenik, félévenkinti 5 köte-
tes sorozatokban, összesen 55
kötetben ára 220 korona.

Megrendelhető:

Fischel Fülöp (Strausz Snádor)

könyvkereskedésében

Csáktornyan.

Ház eladás.

Drávavásárhelyen a Csakathurner-
féle ház [kb. 2 hold területű] mely
áll: **2 üzlethelyiségből, 7 lakó-
szobából, 2 konyha, mellék-
helyiségek, 4 istálló** [kbelül
30 marhára], **pajta, a ház mel-
lett 1 hold föld, kert,** családi
körülmények miatt 12000 koroná-
ért eladó. 747 1-2

Bővebbet e lap kiadóhivatalában.

Ház eladás.

Csáktornyan a Lendvay László-
féle ház (Legelő-utca 93. szám)
mely áll: **3 szoba, 2 konyha stb.**
hozzátartozó és egy kis kertből
azonnal eladó. Bővebbet ugyanott.

748 1-1

Gyümölcs- és szőlőbor készítő gépek.

Gyümölcs- és szőlősajtók,

folytonosan ható kettős emeltyű szerkezettel, és nyomó szabályzóval.
A munkaképesség 20 %-al nagyobb mint bármely más sajtonál.

**Hydraulikus sajtók,
Szőlő- és gyümölcsűzők**

és bogymorzsolók.

Teljesen felszerelt szüretelő készülékek.

Szőlő- és gyümölcsőrlők. Aszaló készülékek gyümölcs és főzelék aszalásra
gyümölcs-vágó és hámozó gépek, legújabb szerkezetű szabadalm. önműködő
„**Syphonia**” gyümölcs- és **szőlővessző permeztezők** gyártatnak és szállítatnak
jótállás mellett a legjobb kivitelben

Mayfarth Ph. és Társa

gazdasági gépgyárak, vasöntöde és gőzhámor.

BÉCS, II. Taborstrasse 71.

≡ Kitüntetve 490 arany, ezüst és bronz éremmel. ≡

Árjegyzékek ingyen és bérmentve.

655. 7 12

Képviselők és viszontárúsítók felvételnek.

Üzletmegnyitás.

Van szerencsénk b. tudomására adni, hogy Csáktornyan, a
Deák-utca 108. hsz. alatt (Neumann S. ur házában)

Mráz Testvérek

czég alatt f. évi július hó 26-án fűszer és csemege üzle-
tet nyitunk, dohány- és bélyeg eladással egybekötve.

Midőn b. pártfogását kérjük, előre is biztosítjuk a legjobb, legpontosabb és
legjutányosabb kiszolgálásról.

Kiváló tisztelettel

Mráz Jenő és Xálmán.

750 1-5

Bádigos műhely megnyitás.

T. cz.

Van szerencsém a n. é. közönség b. tudomására hozni, hogy
f. évi július hó 21-én, Csáktornyan iskola utca 175 szám alatt
(volt Neuwirth féle házban) egy

épület- és díszmű bádigos műhelyt

nyitok.

Házi vízvezetékek, villámhárítók, szagtalan angol clostettek,
fürdőszobák. konyhaberendezések készítését és javítását el-
vállalom és azokat pontosan, jutányosan és jótállás mellett
teljesítem. Email főzőedényeket állandóan raktáron tartok.

Magamat a n. é. közönség partfogásába ajánlván maradok

kiváló tisztelettel

Hübsch Manó

épület- és díszmű bádigos.

749 1 *

Szagtalan, önmosó angol clostettek.

Házi vízvezetékek berendezések.

Fürdőszoba berendezések.

Szagtalan és nyomban száradó

Valódi Christoph-lakk kérendő

Christoph Ferenc SZOBAPALLÓ-FÉNYLAKK

Ishetővé teszi, hogy a szobák a másolás alatt is használhatók legyenek, mivel a kellőmelen szag és a lassú, ragadozó száradás, mely az olajfestékek és az olajlakkok sajátja, elkerülte. Emellett a használata olyan egyszerű, hogy kiki maga végezheti a másolást. A palló nedves tárgyakkal feltörhető, anélkül, hogy elvesztene fényét. Még kell különös tekintettel arra, hogy

színezett szobapalló-fénylakk, sárgásbarnát és mahagonbarnát, mely akár csak az olajfesték fűdi be a pallót a gyertya fényt is ad. Ezzel egyszerűen állítható régi vagy új pallóra. Teljesen betűd minden foltot, korábbi mázolat stb.; van azután

"ista fénylakk" (színezetlen)

új pallókra és parketre, mely csupán fényt ad. Különösen paraszra a olajfestékek mar lemosott egészen új pallókra való. Csak fényt ad, s emellett nem fűdi el a famestéket.

Postacsomag, körülbelül 3 négyzetméter, (két közepes-nyáru szobára való) 5 frt. 90 kr., vagy 8/10 márká.

A közvetlen megrendések minden városban, ahol rakomány van, ide küldendők. Minamozások és prospektusok ingyen és bérmentve küldetnek. A becsületeskedőknek és a 100 évvel ezelő gyártmányt sokféle utánozzák és hamisítják, a sokkal rosszabb, a gyakran a cefák meg nem felelő minőségben hosszú forgalomba.

Christoph Ferenc,
A valódi szobapalló-fénylakk feltalálója és egyedüli gyártója,
Prága, K. Berlin.
Christóf Ferenc-féle tükörfénylakk
kapható Csáktornyan
Gráner Testvéreknél.

Árverési hirdetés.
Alulírt bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t.-cz. 102. §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a nagykanizsai kir. törvényszéknek 1902. évi 3496/p. sz. végzése következtében Dr. Kemény Fülöp ügyvéd által képviselt a muraközi takarékpénztár r. t. javára Santelek Antal és tsai novakoveczi lakosok ellen 150 k. s. jár. erejéig 1902. jun. 28-án fogatosított kielégítési végrehajtás útján lefoglalt és 1344 koronára becsült következő ingóságok, u. m. szarvasmarhák, ló, csikó, kocsik, kukorica kasok, pajta és sertés ólak nyilvános árverésen eladtnak.

Mely árverésnek a perlaki kir. járás-bíróság 1902. évi V. 296/1 sz. végzése folytán 150 k. tokekövetelés, s ennek 1982. évi május hó 4. napjától járó 6 % kamattal, 1/3 % váltódíjjal és eddig összesen 72 k. 46 fillérben bíróilag már megállapított költségek erejéig Novakoveczen, alperesnek lakásán leendő eszközésére

1902. évi július hó 25. napjának délután 4 órája hatridőül kitűzetik és ahhoz a venni szándékozók oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. t.-cz. 107. és 108. §-a értelmében készpénzfizetés mellett, a legtöbbet ígérőnek, becsáron alul is el fognak adatni

Perlak, 1902. július 14-én.

Nemeth
kir. bír. kiküldött.

Dr. Manfred Glasgall
fogorvos Varazsdon

készít fogakat szájpaddalás nélkül, arany és aluminium fogsorokat. Arany, porcelán, ezüst, amalgam és üveg plombákat.

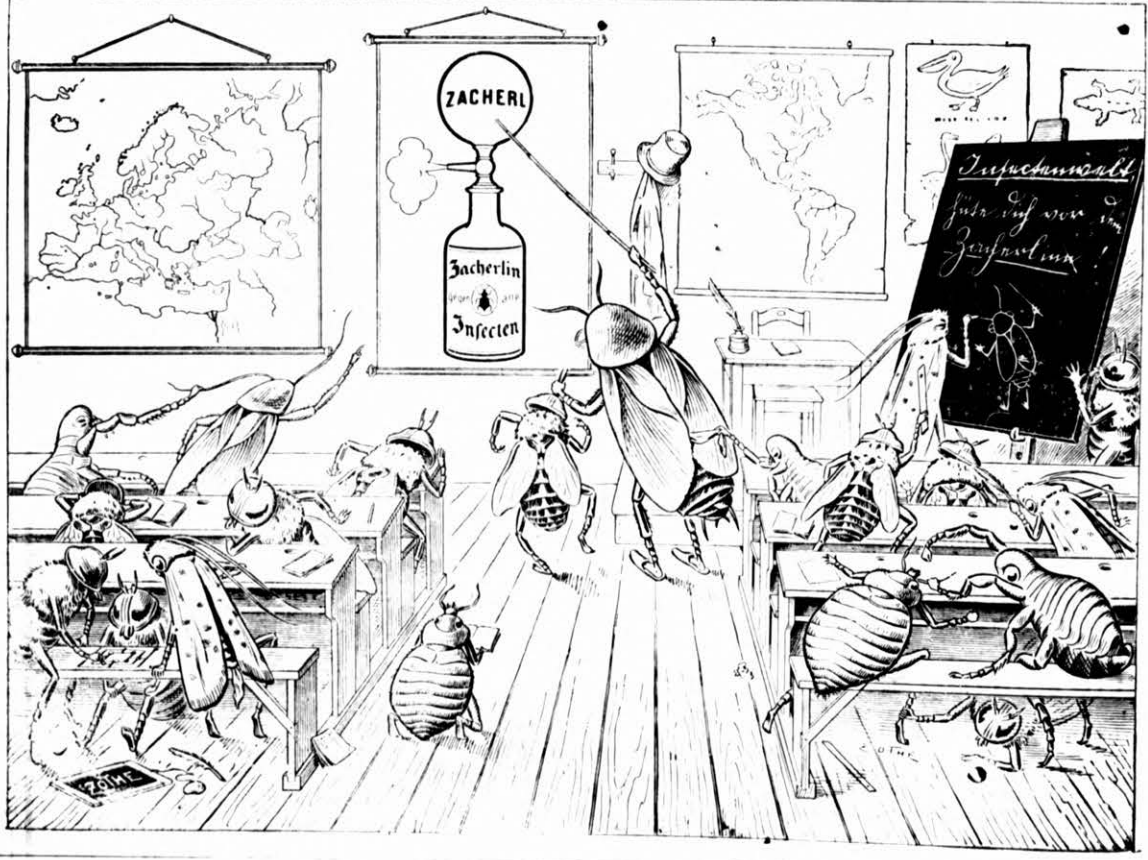
Dr. Manfred Glasgall
zubar u Varazdinu

priredjuje zube bez nebne plačice zubište iz zlata i aluminiuma, plombe iz zlata, porcellana srebra, amalgama i stakla.

668 15 •

746 1-10

74. 1. 1

Ha látlak oh Zacherlin, a szávem is dobban.
De nem fogadlak el, ha knálnak tokban.
Tokban a mi van, haszontalan díb, dab.
Attól ugyan nem doglik, se főreg, se a sváb.

Zacherlin ügyben! Ez az igazi szer!
Legyen áldott a ki készít, szászor és ezerszer
S valahol íggy a Zacherlin plakát:
Ott kapható Zacherlin egész éven át.

A munka szükségét nem számítom az élet bajai közé, ellenkezőleg az a meggyőződés, hogy a munka, ha mindjárt nehez is, ha mértéktelenen végeztetik, magában véve gazdag forrása a boldogságnak.

Mindnyájan tudjuk, mily gyorsan mulik az időnk, ha kellőleg el vagyunk foglalva, míg ellenkezőleg minden percet számítottunk s unalom fogja el lelkünket, ha télenkedünk.

A kellő foglalkozás elűzi a gondot és az életnek sok apró baját. A munkás ember nem ér rá sem kényeskedni, sem pedig folyton mérgeledni.

Vonakozik ez minden munkásra, de leginkább a gyári és mezeire.

Nagy előnye a munkának, hogy ez a leghatásosabb szer az egek ellen és pedig nemcsak a közvetlen eredménye miatt, hanem azért is, mert a szellemet foglalkoztatja, elvonva azt haszontalan gondolkodástól, oly dolgok fölé, melyek talán soha sem következnek be, minthogy a gond nagy része tényleg alaptalan félelemből áll. A munka pedig bátorságot nyújt és rögtön teledést jogos módon, a jogtalan vagy veszes szórakozások vagy éppen — iszákosság helyett. Valóban, a munka az egyedüli igazi megengedett és jótékony »gond-üzője« a modern világnak.

Remélhetjük és hihetjük, hogy eljön az a nap, a melyen a világ csak a békés gyümölcsöző versenyt és a munka diadalmas küzdelmeit fogja elismerni. Munka, fől szabaddit és gyümölcsöző munka, nemis és vizsgálat, az ő léptei nyomán eltűnik a tudatlanság és elmenekül a rossz. Ő szabadditja föl az emberiséget a szolgaságból és az éjszaka elszállt azokba a fényes és tiszta régiókba, a hol egy napon meg fog valósulni az eszmény és az igazság és jószág teljes harmoniája.

Cselkó József.

KÜLÖNFÉLEK.

— **Kinevezés.** A vallás- és közoktatásiügyi miniszter Polyák Mátyas, Brauner La-

jos, Dobosy Elek, Fischerné Dugovich Borbála, Mencsey Károly, Polesinszky Emil, Polesinszky Zrinyi Ilona és Thorday János okleveles tanítókat, illetve tanítónőket a helybeli állami elemi népiskolához rendes tanítókká, illetve tanítónőkké nevezte ki.

— **Eljegyzés.** Langer Ernő bányavári földbirtokos eljegyezte Nagl József keszthelyi kereskedő leányát Aranka kisasszonyt.

— **Esküvő.** Hajnal János muraszenteskereszti áll. tanító augusztus hó 3-án vezeti oltárhoz Tüske-Szent-Györgyön Vincze Karolina kisasszonyt.

— **Athlevezés.** A kultuszminiszter Szabó János és Szabóné Kosztika Laura perlaki tanítót, illetve tanítónőt a nadahulai állami elemi iskolához áthelyezte.

— **Óvoda megnyitása.** A helybeli kisdodovoda jövő hó 5-én újból megnyílik a kisdedek számára. E lapok útján felhívjuk a t. szülőket, hogy a fenti naptól kezdve kisdedeket rendszeren küldjék az óvodába.

— **Kinevezés.** A vallás és közoktatásiügyi miniszter Kocsis Janka okl. tanítónőt a perlaki állami elemi népiskolához rendes tanítónővé kinevezte.

— **A letenyei Önkéntes Tűzoltó-Egyesület saját alapja javára 1902. évi augusztus 3-án, a Papsürben tombolával és tekeversenyyel egybekötött nyári mulatságot rendez.** Belépti-díj személyenként 1 korona. Egyenruhában megjelenő tűzoltók belépődíjat nem fizetnek. Kezdete délután 3 órakor. Tombola és teketárgyak, ugy felülfizetések köszönettel fogadtatnak. Kedvezőtlen idő esetén f. évi augusztus hó 10-én fog megtartatni.

— **Óvónők választása.** Mura-Csány község a kisdodováról szóló 1891. évi XV. t. cz. intenczióinak megfelelően, 1900. évben halálozta el, hogy a nagyközség kisdedei számára óvodát létesít, hogy gyermekei, a jövő nemzedék, már kiskorukban sajátítsák el édes hazájuk zengetes nyelvét, a magyar nyelvet. Zalavármegye közigazgatási bizottsága ezen óvoda felállítását már évek óta sürgette a nagyközségnek, de legújában csak Kovács Rezső járási főbíró tapintatos eljárásának köszönhető annak létesítése és keresztülvitele. A főbíró ur ezen hazafias cselekedetét, melylyel Alsó-Muraköz népok-

tatásügyét oly sikeresen mozditja elő, bizonyára minden igaz magyar ember lelkesedéssel fogadja s Isten áldását kéri működésére, ügybuzgóságára. A kisdodovodát folyó év tavaszán építették fel, felépítése és berendezése 13000 koronájába került a nagyközségnek, ami, — tekintve a mai zilált pénzügyi viszonyokat, — bizony nem csekély összeg; de Mura-Csány község derek népe soha sem riadt vissza az áldozatoktól, amikor a magyar kultúráért, lakóinak boldog jövőjeért folyt a szó a község tanácstermében. Folyó hó elején hirdetteték ki a pályázat az újonnan létesített óvodánál rendszeresített két óvónői állás betöltésére. Az óvoda felügyelő bizottsága, élén Haris Károly buzgó és tevékeny elnökkel a kisdodovási törvény 11. §-ának megfelelően hazai, tehát magyar kisdodovónők, magyar lányok részére hirdetett pályázatot. A két óvónő választása a közigazgatási bizottság kiküldöttjének, Kovács Rezső járási főbírónak elnökele alatt f. hó 20-án ejtetett meg. Összesen 86 pályázó jelentkezett, fényes bizonyossága az annak, hogy vannak nekünk tisztességes magyar leányaink, okleveles óvónőink (tanítónőink), kik alkalmazás hiján bizony kenyér nélkül állanak; nem kell tehát nekünk Zágrábba lötni-futni olyanokért, kik magyarul beszélnek, magyarul érezni nem tudnak, kiknek lelkében csak a horvát szellem honol. Szolgáljon ez intő példaul azon muraközi községek vezetőinek, kik fennen hirdetik magyarságukat s mégis Zágrárból importált apácákra bízzák a jövő nemzedék nevelését. A pályázók közül nem volt nehéz az óvoda felügyelő bizottságának választani, mert különbözőn kitünőbb oklevéllel bíró magyar lányok folyamodtak az ország minden részéből az óvónői állásra. Egyhangulag megválasztották Bugala Matild kakucsi és Czehter Ilnoka aknaszolgáti okl. óvónőket, kik állásukat f. é. augusztus hó 1-én foglalják el, az óvoda megnyitása aug. hó 4-én történik meg.

— **Szerencsétlenség.** E hó 17-én este a farkashegyi állami szőlőtelepen a jégfelhők elleni ágyúzás következtében halálos szerencsétlenség történt. A rendkívüli nagy veszes felhők láttára több állandó munkás

let ebben a homályos szobában rémes játékokat űz lázas, beteg lelkekkel. . . .

Itt egy kissé elpihent a barátom. Kezdem roppant érdeklődni a dolog iránt, mint ahogy szokott az ember ilyes birkolt törtéirák iránt, különösen ha a szereplőt is ismeri, miként én az apácát.

— Hát folytatd már te! — így nógattam tovább — kezd érdekes lenni a história. — No és ?

Na és én rögtön észrevettem, mihielt ezt a fiatalembert idehozták, hogy ez meg az apáca ösmerik egymást. Az apáca elárulta a nézésével, a mozdulatával, a hangjával a meglepetését, a fiatalembert is, bár nagyon rosszul volt. És én megsejtettem a beszédéből, bár el nem árulta, hogy ő az a bizonyos jogász, akibe az apáca valamikor, nem is olyan nagyon régen szerelmes volt, sőt ritka, igaz szerelmem lehetett az, hogy kitért a férjhezmenés elől s inkább apácának öltözött, ha már a jogász nem lehetett. A mai világban csodálatos az ilyesmi. Ennyit tehát megsejtettem, csak abban nem voltam még bizonyos, hogy miért nem mehetett hát ahhoz, akit szeretett a jogászhoz? A mostohája ellenzte volna? Istenem, hiszen az igaz szerelmem ilyen akadályokat legyőz, hanem úgy hiszem a jogász ur nem valami mohón kapott a dolog után. És csakugyan e fölfevésem alaposágáról csakhamar meg is bizonyosodtam. A Mária nővér ugyanis ha feléje közeledett, ha ápoló kezét ráemelte, láthatólag remegett az, de a bus nézésében szemrehányás szemrehányás volt. Ezekből a szemekből pedig de

sokat kiolvastam, többet, mint annak a fiúnak a beszédéből. És Isten bizony irigyletem azt a fiút, hogyan ápolta a szép Mária nővér, mennyi odaadással, mennyire gyöngéden, hogy simogatta, mikor azt hitte nem zéz oda senki, csak a szemében volt meg az az örökös szemrehányás, bus csillogás.

Talán, hogy így látta viszont azt az embert, ilyen betegten, talán a sok szenvedése után, úgy hiszem nem is szerelem volt, amit iránta érzett, csak az idő, a viszontagságok folytán lecsendesült, odaadó szeretet. Szeretet, amiből ez az édes nővér mindnyájunknak juttat szenvedőknek, ez a szeretet volt fokozottabb mértékben. Ezt érezhette a nővér. A fiu pedig, hej, most jön az érdekes, a fiu, aki mikor lázas álmából egy-egy pillanatra öntudatára ébredve mindig maga előtt látta azt az arcot, aki ha sajgott a teste, hát attól a puha kéztől nyert enyhülést, ha elcsüggedt, arról a tiszta ajakról hallott vigasztaló szavakat, akinek anyaga volt az a lány, az a fiu amint gyógyult, amint jobban visszatért öntudata, életereje, testi egészsége, annál inkább betegebb lett a lelke, nagye, hatalmas szenvedély lobogott föl benne, szerelmes lett ebbe a leányba. És olyan szerelem volt ez, amelyet nem lehet közönséges mértékkel mérni, olyan szerelem volt ez, mely egy beteg, tulérzékeny szívét, lelkét, egész idegzetét hálózta be, mely láz álomok közepette gyuladt föl, melyet egy jószágos anyagnak csodás szeretete, ápolása, odaadása egészen olyaná várázsozott, mint amilyen az égi, a szellemi a földöntuli érzés. Ennek a fiúnak a szerelmében a

test nem szerepelt, csak a lélek. Csakhogy annió árnyban nőt ez a szenvedélye, olyan buszóság, melancholia, keserűség, gyötrelmem kimoza a lelkét. Észrevettem a hü ápolójának örökös szemrehányó tekintetét és gyögyülésével, visszatérő öntudatával, gondolkodásával látta, hogy a lány szerelt őt, de nem szerelmes már belé, látta, hogy apáca, aki csak azért él, hogy a legszebb keresztény éretyeket gyakorolja, megértette mit jelent az, hogy az apáca Krisztus jégjese, hogy feláldozza magát szenvedő embertársaiért, érezte, ez már nem lány, hanem más: apáca.

Sulyos sebbe kezdett behagedni, de annál hegebb lett a lelke. Az apácához alig mert szólni, csak halásan, szerelmesen, esőden nézett rá. Tortént egyszer, estefelé, szürkületkor, mikor az apáca bejött lámpát gyújtani, ahogy elment az ágya mellett a fiu hevesen megragadta a kezét és szenvedélyesen, rekedten kiáltotta:

— Mariskám, szeretlek !

Az apáca megjött, elrántotta a kezét és kiszaladt. Kimos jelenet volt. A fiu visszahanyaltott párnáira és a nagy fölindulás következtében kitört rajta a sebláz.

Ez történt. En meg úgy képzelem, egy magyarázom ezt a jelenetet, mikor a homály leszűlt, hát arról a lányról gondolkodhatott a fiu, tételődött azon, hogy az soha nem lehet az ővé, hogy a folygyóulásnak napja tulajdonképpen a legszomorubb lesz, azontul nem látja többé azt, akihez földöntuli szenvedély fűzi, ez a nap a lelki halatának napja lesz. Ettől pedig fél, inkább itt fekdüde örökké, csak őt lássa,

sietett a viharágyu kezelésével megbízott munkás segítségére, hogy a töltények elkeszítése gyorsabban menjen. Ezen buzgalomban megfledkeztek a már több ízben betanított elővigyázati szabályokról és a gyulacsot a löportartály föltött helyzeték a hüvelybe. Egy kúgró szikra szerencsére csekély mennyiségű löport meggyújtotta, melynek következtében 4 ember ruhája lángot fogott. Ezek léleklénelüket elvesztve futkoztak ide-oda, mi állt a szított tűz testüket összegejtette. Hármat a varasdi kórházba szállítottak, kik közül az egyik Damjánics Ferencz másnap ott meghalt. A másik 3 állapota javulóban van.

— **Fényképészet.** Dobosy Elek helybeli lakos f. év augusztus hó 8-tól kezdve a fényképészet megkezdte. A képek ára a következő: 6 drb visit 4 kor., 6 darab kabintekép 7 korona. Gyermekfelvételek házban is teljesítenek. Bárminő nagytások elfogadlatnak és a képek jóságáért, valamint tarlósságáért teljes garancia nyújtatik. Melegen ajánljuk egy a helybeli, mint a vidékbeli t. közönség figyelmébe az új fényképészt.

— **Tolvaj pénzügyőri vigyázó.** Babics István Kis-Egedes szőlőhegyi lakótól f. hó 4-én zárlatlan asztaliókjából Kutnyák Pál stridói pénzügyőri vigyázó 10 korona készpénzt lopott el. Telles a lopást beismerte s a károsnak kárpótlásul átadott 10 koronás bankjegy a csendőrség által felfoglatott s a nagykanizsai királyi ügyészséghez betherjesztetett.

— **Országos vásárok.** Muraközben a jövő augusztus hó folyamán a következő helyeken tartatnak országos vásárok: aug. 4-én (hétfő) Csáktornyan, 11-én (hétfő) Dráva-Egyház és Rác-Kanizsán, 19-én (kedd) Mura-Szerdahelyen.

— **Muraköz állategészségügyi kimutatása** f. hó 13-án a hivatalos adatok alapján: ivarszervi hólyagos kütetés: Bányavár 1 u., Belicza 2 u., Bottornya 2 u., Felsőpusztafa 2 u., VIII. Hegykerület 1 u., Lapány 1 u., Szentilona 1 u., Tótfalu 1 u., Zalaujár 2 u., Zsedény 1 u., Muravid 6 u.

öt imádja. Egykor nem nyújtotta érte a kezét, mikor tán elérhette volna, most meg már késő.

Igy képelem el ezt. Rettenetes kínokat áthatott ki az a férfi. Akkor jött az apáca. Szenvedélynek nem tudott többé parancsolni, meg kellett mondania, hogy szereti. Hát így volt. Na aztán lázba esett. És édes Istenem, miket beszélt láz álmában. Késő éjszaka volt, mire nagy nehezen el tudtam aludni. És ezalatt történt a legborzasztóbb. Kialtozásra, zavarra ébredtem föl és iszonyatos látványnak voltam szemtanuja. Ez a szerencsétlen fiu saját kezével feltépte a hegedő sebt és belé is markolhatott, vér és vér volt mindenütt. Képzheted mi történt aztán, az orvosok már nem segíthettek, amugy is súlyos volt a seb, a fiu a borzasztó kínokba pár óra múlva behalt.

Szeretett, a lányt elvesztette, öngyilkossá lett. Igaz, hogy borzasztó módot választott erre és hogy éppen nekem kellett ezt látnom?

A barátom kimerült, abba hagyta a beszédet. A szobában félelmes volt a sötétség ilyen mese után, iszonyodva vettem egy pillantást arra az ágyra, ahol ez a tragédia lejátszódott. sietve bucsuztam a barátomtól és szivemből örültem, mikor ismét künn voltam a zajgó utcán, ahol csupa egészséges szép asszonyok sietnek tova, ahol minden él, mozog. Öszintén sajnáltam a barátomat és iparkodtam mindezt mihamarább felejteni.

Kriegs Au Emil.

sertésorbáncz: III. Hegykerület 3 u.; sertésvész: Csáktornya 2 u., Lapány 1 u., Órség 7 u., Réthát 4 u., Ujduvár 1 u., Derzsimo-recz 1 u., Kotor 3 u., Novakovecz 3 u., Pátovecz 4 u., Vullária 1 u.

— **A Balaton irásban és képben-** című nagy képes mű előfizetési felhívását veszik olvasóink mai számunkkal, melyet olvasóink szives figyelmébe ajánlunk. A nagy érdekű mű 320 oldalra fog terjedni és a Balaton és vidékéről vagy 100 szebbnél szebb képet bemutatni.

— **Ki akar egy éves önkéntes lenni?** Bizonyára van olvasóink közt akárhány fiatal ember, ki annak idején tanulmányait abban hagyta s így a 3 éves terhes katonai szolgálatnak néz elébe Debreczenben már évek óta sikeresen működik az országszerte kitűnő hírnévének örvendő Lichtblau Albert-féle miniszterileg engedélyezett katonai előkészítő tanfolyam, (tanbizottság: eddei Draugent János nyug. ezredes, nemeljufalui Simonffy Gyula nyugalmazott huszár alezredes és Járassy Lajos nyugalmazott százados.) melyben azon ifjak, kik még sor alatt nem állottak, foglalkozásukra és előkészütségükre való tekintet nélkül rövidesen megszerezhetik az egy éves önkéntesi jogot. Felvilágosítást és egyenesen készséggel küld Lichtblau Albert igazgató Debreczen.

— **Költészet és eszmék alkonyán** át visszanezve a mult kódébe, csupa lelkesülés, mámoritasság, nagy eszmék, vágy, nagy események ünnepe, nagy csaták diadala vagy kétségbeesett vesztesége a mil látunk. Mintha nagyobb stílyű lett volna az emberek élete, ugy tűnik fel nekünk. De ez csak látszat. Kezdünk rájönni lassanként, hogy a görög nép, a kirkől mi azt hiszük, hogy az emberiség boldog gyermekeivét élet az optimizmus karjai közt, tulajdonképpen egy komoly, sőt szomorú nép volt, a kinek irodalmából váltak ki mind máig a legnagyobb tragikusok. A Közép-kor maga csupa paradé ugyan. trónralépések, csaták, lovagi játékok, de ma egyetlen napunkban több az eszmei tartalom, mint volt akkor 10 esztendőben. De mégis pietással nézték az ünnepeiket, a diszmeneteket s egy-egy nagyobb csoportosulás történetét megemlegették a nézőknek unokái is. A Világtörténetnek most megjelent 165. füzetében két szép királyasszony trónralépte ünnepeinek diszmenetei és esőületei vannak egykorú képekben felelevenítve. Katalin orosz czárnő és Mária Terézia koronázási ünnepeinek két részlete.

A süketnémák oktatásának története.

Franciaiból fordította: Havas A.

A középkorban a nép a süketnémaságbán majd áldást, majd büntetést vagy varázslatot látott. A vallásos szokáshoz fordultak, hogy a süketnémákban az önmegtalagadást föllelesszék, így óvták meg őket a hiszékenységből származott tévedések elől azon érdeklődés által, melynek tárgyai valának.

Olykor bucsuhelyekre vezették e szerencsétleneket, hogy a vallás oltalma alá helyezték őket. Így történt Damme-ban, Bruges közelében, Flandriában, hova a szent-kereszt egyik ereklyéjének tisztelésére

vonultak, ősi szokás ez, melyet a nép még most is követ. A süketnémákat bucsuhelyekre vitték, amiut napjainkban ünnepekre vezetik pl. Párisban évi bankettek-re.

A könyvnyomdászati föltalálása volt az, ami a mindenütt elterjedt régi előítéletet megtámadta és megczáfolta a tudomány ezen erős lövegei segítségével — amint akkor elnevezték e találmányt; fölfoghatóvá tették e szerencsétleneknek az oktatásra való képességet, amiben pedig mindenütt kételkedtek. Azok közt, kik e korszakban ezen fontos kérdéssel foglalkoztak első helyen említendő az 1501-ben született Cardan Jeremias orvos és bölcsész Paviában, ki egy szakmunkát bocsátott közre. Kevés-sel ezután a spanyol Ramirez de Carrion vállalkozott Savoie Cagrignam herczegnek, a süketnéma Philibertnek oktatására; csaknem ugyanezen időben egy másik spanyol tudós, Castro Péter, Mantou herczeg orvosa a szintén süketnéma Savoie Tamás herczeggel oktatta. Mindketten a szótágotlaltás módszerét alkalmazták, mint előjük a spanyol származású Léon Péter. Olaszország a pantomia hazája, sokáig közönyös maradt a mesterkelt szókijéssel szemben, hogy előnyösek tüntethesse föl a Portici Néma nyelvet az oktatás ezen nemében.

Spanyolországot illeti a dicsőség, hogy elhatározó lépéseket tett ezen a téren. A spanyol szerzetesek voltak első tanítói és a spanyol zárdák első iskolái a süketnémáknak. A Benedek szerzetes Léon Péter tekinthető e szakiskolák alapítójának, ki is az ily szakiskolák létesítését a jövőre nézve biztosítja.

1560 körül 4 süketnémának (két fiu és két leánytestvér) oktatására vállalkozott. Morális egykorú író ekként emlékszik meg róla: »Ami művészetében leginkább csodálatra méltó, hogy növendékei beszélnék, olvasnak, írnak és jó felfogásúak. Némelyik több nyelvet is értett s alapos oktatásban részesült a történetben, földrajzban, számtanban stb. Léon (Ponce) Péter nem ültöt kisebb zajt ezen sikereivel, mint más jámborok az általok elért eredményekkel; de a rugó megeremtetelt s a terjedelmesebb nyilvánosságnak köszönhető, hogy ezen haladás az emberiség előnyére vált. A nemesebbül tudós és szerény szerzetes utóda Bonet J. Pál, Castilia titkára volt az, ki egy tankönyvbe gyűjté össze ezen csodálatos észleleteket és kiadta a fölvelk összes részleteit, melyeken ezen oktatás alapult. Ez volt tehát az első módszertanilag teljes mű; megjelent 1620-ban. Az irodalmi világban nagy feltűnést keltett és sokat lendített a spanyol módszer általánosságátelén, melyet l'Épée abbé is, mint önmaga bevallja, forrásul használt.

(Folyt. Köv.)

Szerkesztői üzenet.

Dr. Váserhely H. A. tudósítás a 10 éves találkozórol későn jött. Mikor megkaptam a lap már ki volt szedve, tehát röviden emlékeztünk meg róla.

Felolós szerkesztő:

MARGITAI JÓZSEF.

Kiadó és lap tulajdonos:

FISCHEL FÜLÖP (STRAUSZ SÁNDOR).